Gemeente Amsterdam
Centrum

EIGEN HAARD

Verslag bijeenkomst Schoone Weespad -CONCEPT-

Locatie: Theater De Krakeling, Nieuwe Passeerdersstraat 1, 1016 XP Amsterdam
Datum: **2 maart 2020, 19:00 uur**
Aanwezig: [redacted], gespreksleider
[redacted], gebiedsmakelaar stadsdeel Centrum
[redacted], Eigen Haard
[redacted], projectleider Veiligheid stadsdeel Centrum
26 aan-/omwonenden en andere geïnteresseerden
Verslag: [redacted]

1. Opening en inleiding

[redacted] opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom.
Deze bijeenkomst over binnentuin Schoone Weespad (de binnentuin) is het vervolg op de startbijeenkomst die op 4 februari jongstleden plaatsvond. Onder andere het volgende is toen besproken:

- genoemde binnentuin heeft de status openbare ruimte en is semi openbaar toegankelijk (iedere aanwonende en omwonende met sleutel heeft toegang, zie ook zelfbeheercontract anno 1994);
- uitgangspunt gemeente en Eigen Haard is voortzetting van semi openbaar gebruik;
- sleutelbeheer ligt bij Vereniging Schoone Weespad (de vereniging);
- er is nog steeds animo voor voortzetten van zelfbeheer en men gaf aan daarover een volgende keer verder te willen praten;
- verder uit te werken: tuinreglement, overlast, sleutelbeheer.

Tijdens deze bijeenkomst wordt gesproken over de kaders voor zelfbeheer (betreft mate toegankelijkheid, belangen aan- en omwonenden, doel vereniging) en het voorstel van de gemeente en Eigen Haard (eigenaren binnentuin) voor het regelen van toegankelijkheid en sleutelbeheer en hoe om te gaan met tuinregels en overlast. Het idee is om een en ander vervolgens gezamenlijk concreet uit te werken tijdens nog te plannen werksessies.

Vraag/opmerking (V) en antwoord (A)

V Een van de bewoners merkt op, dat deze vervolgbijeenkomst bedoeld is voor aan- en omwonenden; hij constateert dat ook mensen aanwezig zijn, die niet aan- of omwonend zijn en vindt dat niet kloppen.

A [redacted] zegt toe te bewaken, dat tijdens deze bijeenkomst de belangen van aan- en omwonenden aan de orde komen.

V Een van de aanwezigen, zelf niet aan- of omwonend maar keek namens aantal bewoners met juridische ogen naar de stukken, merkt het volgende op:

- ook deel van tuin (bestemming *Tuin*, eigendom Eigen Haard en gemeente) dat formeel niet tot het openbaar areaal behoort, wordt wel als zodanig opgevat;

- partijen die vernieuwd zelfbeheercontract zullen ondertekenen zijn niet dezelfde als in het verleden.

A [redacted] legt uit, dat het bestemmingsplan niet de toegankelijkheid regelt en dus geen wijziging van het bestemmingsplan nodig is; de binnentuin is conform de bestemming *Tuin* ingericht als tuin. Wat formeel *niet* tot het openbaar areaal behoort, mag *wel* (semi) openbaar toegankelijk zijn *mits* de eigenaar van dit deel (hier: Eigen Haard en de gemeente) dit toestaat; Eigen Haard doet dit en wenst samen met de eigenaar van het gedeelte dat wel tot het openbaar areaal behoort (lees: de gemeente), dat de gehele binnentuin semi openbaar toegankelijk is en blijft.
Kortom, bedoeld deel van de tuin *wordt* niet semi openbaar toegankelijk, maar *blijft* semi openbaar toegankelijk.
Wat betreft partijen, die het zelfbeheer ondertekenen, is inderdaad sprake van een wijziging: behalve de gemeente en de vereniging is ook Eigen Haard partij.

V Een van de aanwezigen hoorde bij toeval van deze bijeenkomst.

A Uitgenodigd per brief in de brievenbus zijn aanwonenden, omwonenden voor zover lid van de vereniging en omwonenden waarvan bij de vereniging bekend is dat zij nog op de wachtlijst willen staan.

V Wie niet op de wachtlijst staat en dit te zijner tijd wellicht wel wil, mist de informatie (onder andere over de mogelijkheid lid te worden c.q. op de wachtlijst te staan) en dat is jammer.

V Velen waren erg tevreden over de sfeer tijdens en de uitkomsten van de startbijeenkomst, anderen voelden zich minder goed gehoord.

V Een van de bewoners vindt het lastig, dat door de jaren heen tijdens vergaderingen steeds wisselende medewerkers van de gemeente aanwezig waren en ook de informatie/regels wisselden nog welk eens (bijvoorbeeld: eerst werden alleen aanwonenden uitgenodigd, inmiddels is dit uitgebreid met omwonenden).

V Toegankelijkheid uitbreiden met omwonenden hoeft geen probleem te zijn; een fijne binnentuin is een kwestie van geven en nemen. Belangrijk is het om duidelijke (gedrags)regels af te spreken.

2. Kaders voor zelfbeheer ([redacted])

Om de situatie in de binnentuin, die toegankelijk is voor aan- en omwonenden, beheer(s)baar te houden, zijn kaders voor zelfbeheer nodig. Deze luiden als volgt:

- *Toegankelijkheid*
  Het betreft een binnentuin in een bouwblok waar mensen wonen. Leefbaarheid vraagt om een goede balans. Momenteel hebben bewoners die vanuit hun tuin/woning direct toegang hebben tot het binnenterrein en iedereen die lid is van de vereniging en een sleutel heeft (zowel aan- als omwonenden) toegang tot de tuin. Hieraan willen gemeente en Eigen Haard niets veranderen. Vraag is hoeveel mensen toegang kunnen krijgen tot de binnentuin zonder dat dit ten koste gaat van de leefbaarheid. Kaders voor toegankelijkheid zijn:
  - binnentuin is niet volledig openbaar, wel semi openbaar toegankelijk, ten behoeve van sociale veiligheid blijft hek staan;
  - ten behoeve van prettig woon-/leefklimaat is binnentuin behalve voor alle aanwonenden ook voor *beperkte* groep omwonenden toegankelijk, maximum aantal omwonenden dat lid kan worden van vereniging wordt nog vastgesteld;
  - ten behoeve van een zekere betrokkenheid bij de tuin kunnen alleen omwonenden die in *directe omgeving* van binnentuin wonen, lid worden van vereniging, gebied wordt nog nader bepaald;

- op binnentuin en toegangsmogelijkheid voor omwonenden wordt geen aandacht gevestigd anders dan door mond-tot-mondreclame (dit is door de tijd heen een goede manier gebleken voor een juiste balans tussen belastbaarheid binnentuin en aantal omwonenden met sleutel).

- *Belangen aan- en omwonenden*
  Belangen van aan- en omwonenden zijn (voor een deel) wezenlijk verschillend en hiermee dient rekening gehouden te worden bij uitwerken van de organisatie van het zelfbeheer in de werksessies. Omwonenden komen in de binnentuin recreëren en gaan na enige tijd weer naar huis elders in het gebied. Voor aanwonenden behoort de binnentuin tot hun directe woon-/leefomgeving. Zij zien en horen vanuit hun woning wat in de tuin plaatsvindt, wat van directe invloed kan zijn op de woonbeleving binnenshuis.

- *Vereniging voor onderhoud en sleutelbeheer*
  Omdat sprake is van verschillende contractpartijen en taken, willen gemeente en Eigen Haard afspraken over onderhoud en sleutelbeheer maken met een vereniging.
  Algemene regels geldend voor openbaar groen:
  - iedereen mag zonder betaling gebruik maken van de openbare ruimte;
  - in geval van een zelfbeheerproject in de openbare ruimte hoeven anderen niet verplicht bij te dragen aan het onderhoud om gebruik te mogen maken van het groen.

  Voor Vereniging Schoone Weespad betekent dit:
  - voor sleutelbeheer/toegankelijkheid mag geen verplichte contributie gevraagd worden;
  - aanwonenden die vanuit hun tuin/woning (dus zonder sleutel) toegang hebben tot de binnentuin zijn niet verplicht om lid te worden van de vereniging;
  - leden van de vereniging zijn niet verplicht een bijdrage te leveren aan het onderhoud van de binnentuin.

  Gespreksonderwerp voor de werksessies is onder andere de financiële paragraaf (denk aan: contributie, sleutelborg, vrijwillige bijdrage beheer of activiteiten, bestaande subsidiemogelijkheden van gemeente [voor bewonersinitiatieven] en Eigen Haard [jaarlijkse bijdrage leefbaarheidsbudget]).

Vragen/opmerkingen (V) en antwoorden (A)

V Worden gedragsregels geformuleerd en gelden dezelfde regels voor aan- en omwonenden?

V Tegengeluid wordt geuit tegen vrees voor onwenselijk gedrag door omwonenden vanuit beperkt gevoel van betrokkenheid: aanwonenden hebben sowieso toegang tot de binnentuin, omwonenden niet. Zij zullen zich daarom wellicht nog voorzichtiger gedragen om te voorkomen dat de toegang hen ontzegd wordt (bijvoorbeeld door middel van royement van verenigingslidmaatschap).

A Er wordt een tuinreglement gemaakt, dat zowel voor aan- als omwonenden geldt. Daartoe moeten partijen met elkaar in gesprek over de vraag 'Wat vinden we nog leuk en wat is teveel van het goede c.q. niet leuk?'.

V Suggesties: starten met toetsen van huidige regels (wat is nog van deze tijd?), met behulp van enquête inventariseren of men interesse heeft in binnentuingebruik en wat men met de binnentuin wil.

V Dan vragen hoe men de binnentuin (nu/in de toekomst) gebruikt en wanneer (bijvoorbeeld: spelen na schooltijd, rustig lezen onder schooltijd et cetera).

V In hoeverre behoren werkbeurten (à la volkstuinencomplexen) tot de mogelijkheden?

A Uitgangspunt is zoals eerder beschreven bij *Vereniging voor onderhoud en sleutelbeheer.*
De organisatie van de vereniging, huisregels et cetera worden in gezamenlijkheid nog bepaald (verdere bespreking tijdens werksessies).

V Aantal betrokkenen vindt druk op de binnentuin te groot worden. Hoe reguleren we het gebruik zodanig, dat druk minder wordt? Het gaat dan ook om hoeveel mensen tegelijkertijd in de binnentuin mogen zijn.

A Een maximum aantal leden zal vastgesteld moeten worden (zie eerder beschreven bij *Toegankelijkheid*).

'Hoeveel mensen tegelijkertijd' kan besproken worden tijdens de werksessies.

V De spreker zag veel aanwezigen nog nooit in de binnentuin werken. Zij benadrukt het belang van interesse, saamhorigheid, betrokkenheid voor goed functioneren van de binnentuin.
A [redacted] wijst op de mogelijkheid om afspraken op te nemen in een huishoudelijk reglement van de vereniging, zolang deze niet in strijd zijn met wet- en regelgeving noch met kaders meegegeven door de eigenaren. Een en ander kan tijdens werksessies verder besproken worden.

V Moeten omwonenden lid worden van de vereniging?
A Om een sleutel en daarmee toegang tot de tuin te krijgen, moet een omwonende lid zijn van de vereniging.

3. Voorstel gemeente en Eigen Haard ([redacted])

Op basis van bovenbeschreven kaders stellen gemeente en Eigen Haard het volgende voor:

- *Toegankelijkheid*
  Toegang tot de binnentuin krijgen:
  - alle aanwonenden, inclusief bewoners Laurierhof;
  - maximaal 25 omwonenden (lees: maximaal 25 sleutels).
    Berekening 25 sleutels: momenteel 17 leden met een sleutel, van de wachtlijst zijn 5 wachtenden actief betrokken bij dit overleg, wellicht heeft nog een enkeling interesse, maakt afgerond 25 sleutels.

- *Gebied omwonenden*
  Om lid te kunnen worden van de vereniging en een sleutel te kunnen krijgen die toegang geeft tot de binnentuin, dient men te wonen in het gebied begrensd door Rozengracht, Lijnbaansgracht, Elandsgracht, Prinsengracht.
  Toelichting: momenteel wonen (op één na) alle omwonende leden en omwonenden die op de wachtlijst staan in dit gebied.

- *Sleutelbeheer*
  Sleutelbeheer in handen van de vereniging draagt bij aan het verminderen/voorkomen van anonimiteit en onveiligheidsgevoel (contactgegevens zijn bekend bij het bestuur, je weet wie de leden zijn, wie je kunt uitnodigen voor gezamenlijke momenten et cetera) en daarmee aan het vergroten van de sociale cohesie.
  Voorstel/criteria voor sleutelbeheer:
  - We onderzoeken de mogelijkheid dat Eigen Haard al haar aanwonende huurders (die geen directe toegang hebben tot de binnentuin, betreft circa 35 bewoners) een sleutel verstrekt. Bewoners Laurierhof en 22 andere aanwonenden hebben direct toegang vanuit eigen tuin/woning en dus geen sleutel nodig;
  - 16 aanwonenden - niet zijnde huurders van Eigen Haard - die geen directe toegang tot de binnentuin hebben, mogen als zij dat willen lid worden van de vereniging en een sleutel krijgen. De vereniging ontvangt voor deze potentiële leden 16 sleutels;
  - 25 sleutels voor omwonenden (zie eerder);
  - criteria wachtlijst: als meer dan 25 omwonenden lid willen worden van de vereniging ontstaat een wachtlijst. Een vrijgekomen sleutel/lidmaatschap wordt aan geboden aan de langst wachtende.

  Conform dit voorstel zou de vereniging verantwoordelijk zijn voor het beheer van maximaal 41 sleutels.

- *Tuinregels*
  De nog op te stellen tuinregels worden als bijlage bij het zelfbeheercontract gevoegd en op een bord in de tuin geplaatst. Tijdens een werksessie kunnen de tuinregels opgesteld worden. Zoals eerder gesuggereerd kunnen de huidige tuinregels (deze zijn in 1994 door de vereniging opgesteld) eerst

eens tegen het licht gehouden worden (welke regels volstaan nog, welke zijn niet meer van deze tijd en wat ontbreekt?).

- *Overlast*
  Tijdens dezelfde werksessie zal besproken worden wat als normaal tuingebruik wordt gezien en wat als overlast. Zodra dit benoemd is en (gedrags)regels zijn afgesproken, gelden in geval van overtreding/overlast de volgende procedures:
  - uitgangspunt is het tuinreglement van de vereniging. Tuingebruikers en verenigingsleden kennen het tuinreglement en spreken elkaar indien nodig hierop aan en nemen het principe 'het is de toon die de muziek maakt' in acht. Komt men er samen niet uit, dan wordt de situatie besproken tijdens de algemene ledenvergadering; conflicten worden niet verbaal of fysiek uitgevochten;
  - in geval tuingebruikers onheus bejegend worden door huurders van Eigen Haard dan kan dit gemeld worden bij Eigen Haard (zie verder overlastprotocol Eigen Haard);
  - regels Openbare Orde, vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn van toepassing. Overtredingen die de openbare orde verstoren, kunnen gemeld worden bij politie of gemeente.

Vraag (V) en antewoord (A)

V Krijgen bewoners Schoone Weespad ook toegang tot tuin Laurierhof?
A [redacted] legt uit dat dit niet aan de orde is, omdat de tuin van de Laurierhof in het bestemmingsplan geen deel uitmaakt van het openbaar areaal.

V De situatie (binnentuin afgesloten door middel van hek) bestaat al zo lang, dat sprake zou moeten zijn van gewoonterecht, wat in dit geval zou betekenen dat het gebied niet openbaar is.
A [redacted] legt uit, dat 'al dan niet openbaar' wordt bepaald door het bestemmingsplan, niet door de aanwezigheid van een hek.

V Voorstel: wel contributieheffing toestaan, zodat sleutel ingenomen kan worden als contributie niet betaald wordt. De ervaring leert namelijk, dat zonder enig controlemiddel sleutels verdwijnen, doorgegeven worden et cetera.
Idee: in plaats van sleutels werken met codes/'druppels', geeft mogelijkheid gebruik te monitoren.
A [redacted] antwoordt, dat sleutel is bedoeld als toegangsmiddel, niet als controlemiddel. Contributieheffing is uiterst ingewikkeld, aangezien het openbare ruimte betreft. [redacted] [redacted] stelt voor dit punt in de werksessies verder te bespreken.
V Idee: contributie heffen voor lidmaatschap van vereniging, sleutelborg vragen.

V In het voorstel geeft Eigen Haard sleutels uit aan haar huurders.
A [redacted] legt uit, dat op deze manier voor de vereniging de last van het sleutelbeheer enigszins kan worden beperkt.

V Krijgen bewoners Laurierhof vrije toegang tot binnentuin of alleen als zij lid zijn van de vereniging?
A [redacted] antwoordt, dat Eigen Haard aanvankelijk naar haar huurders heeft gecommuniceerd, dat toegang alleen mogelijk is voor leden. Inmiddels is een en ander per brief gerectificeerd: huurders Laurierhof hebben vrije toegang totdat de spelregels definitief zijn vastgesteld en eventueel anders voorschrijven.

V Suggestie: omwonenden die graag gebruik willen maken van een binnentuin verdelen over de binnentuinen van Schoone en Vuile Weespad.

V Van Eigen Haard mochten we ooit 10 sleutels uitgeven aan omwonenden, nu is sprake van 25. Voorstel: beperken tot 15 sleutels en na een jaar kijken of dit aantal volstaat of dat uitbreiding mogelijk/wenselijk is.
Ook worden voorstellen voor andere aantallen sleutels gedaan (huidige aantal aanhouden [17], voorstel volgen [25]).

A Sleutels afnemen (van 17 naar 15) is niet aan de orde. [redacted] verzoekt een afschrift van genoemde afspraak met Eigen Haard over 10 sleutels naar haar te sturen.
V Idee: sleutels ieder jaar opnieuw uitdelen (rouleren), zodat meer mensen kans hebben op een periode (jaar) binnentuingebruik.
V Bij uitgifte sleutels ook kijken naar diversiteit: niet alleen gezinnen, ook mensen zonder kinderen.
A [redacted] verzoekt de aanwezigen om ideeën over aantal sleutels, rouleren (en hoe zou dat er dan uitzien), betrokkenheid et cetera mee te nemen naar de werksessies, zodat daar een besluit genomen kan worden over deze zaken.
Gemeente zal uitzoeken wie van de huidige 17 sleutelhouders en van de 5 wachtenden die actief betrokken zijn bij dit overleg nog interesse hebben in toegang tot de binnentuin, zodat helder is of 25 (of 17+5=22) een realistische behoefte is.

V Wachtlijst zou veel groter kunnen zijn, als meer mensen zouden weten van deze binnentuin en de mogelijkheid om een sleutel te krijgen.
A [redacted] constateert dat in de huidige situatie, waarbij geen gebied is afgebakend en de bekendheid van mond tot mond wordt verspreid, de wachtlijst is wat ie is.

V Ten behoeve van de betrokkenheid zien velen het gebied voor omwonenden graag kleiner. Voorgesteld wordt: het gebied begrensd door Rozengracht, Lijnbaansgracht, Lauriergracht, Prinsengracht met een overgangsregeling voor leden, die buiten dit kleinere gebied wonen. Zij hoeven hun sleutel niet in te leveren, maar nieuwe leden moeten binnen dit kleinere gebied wonen.
V Het gebied was ooit begrensd door de Looiersgracht, dat werd verkleind tot Elandsgracht en voorstel nu is Lauriersgracht. Lijkt een proces om steeds minder omwonenden toe te laten.
V Zolang het aantal sleutels maar gelimiteerd is, is de omvang van het gebied minder relevant voor de druk; wel speelt dit een rol voor de betrokkenheid bij de binnentuin.
V Aantal zegt niet alles over kans op overlast; vier mensen kunnen een bende aanrichten, terwijl zestig mensen rustig kunnen lezen zonder enige overlast. Voor kinderen is het van belang, dat er wat te doen is (bijvoorbeeld een huisje, groenbakken).

V Opgemerkt wordt, dat niets voor eeuwig is. Wat nu en tijdens de werksessies bedacht wordt, kan een afgesproken periode gelden en dan geëvalueerd en al dan niet bijgesteld worden.

4. Vervolg

Wie de presentielijst (leesbaar) invult, ontvangt dit verslag (bij voorkeur per e-mail) thuis.
Aan- en omwonenden worden uitgenodigd voor de werksessies (over tuinregels en overlast, organisatie van de vereniging [bestuur kiezen, statuten aanpassen, organisatie sleutelbeheer, zelfbeheer], afsluiten zelfbeheercontract).

[redacted] *bedankt de aanwezigen voor hun komst en sluit de bijeenkomst.*